

Nro. 41.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Majusnak 20-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

A napnyugoti Gallitziának, a' Fels. Austriai Ház Birodalma alá való jövetelének innepe, az arra ki-rendelt Cs. K. Commissarius, B. Margeliek Úr által, a' közelebb múlt hónapnak 27-kén *Krakauban* nagy pompával tartatott-fel, mellynek alkalmatosságával, a' Lengyel sas tzi-mereket mindenünnen le-szedetvén, azoknak helyekbe, a' Cs. K. Tzimerek rakattattanak fel, melléjek tévén, a' napnyugoti Gallitziának, a' Fels. Austriai Ház Birodalma alá való lett jöve-teliről szolló patenseket is, mellyek leg elébb, a' város Tanáts háza kapuja felibe, 's annakutánna rendre más helyekre is fel-függesztettének. — Az

S

alatt pedig, míg a' *Te Deum laudamus* tartattatott volna, sőt más alkalmatossággal is, a' *Salve* adása végett ki-rakottatott 24 ágyuk egynéhány izben zendítették-meg a' levegő eget, a' harangok is a' városban mindenütt meg-vonattatván. — Ezen a' napon tartatott *solemnitas* alkalmatosságával az egész közönségnek, azt a' közönséges meg-elégedéssel tellyes örömét lehetett a' szemből ki nézni, hogy a' Fels. *Austriai* háznak igazságos, kegyelmes, és bölts Országglása alá jönie szerentséje lehetett, melly örömét egynéhány rendbeli *vivat* kiáltással is ki-jelentette, estvére kelve pedig a' népnek eleje, igen nagy bált tartott, mellyben mintegy 2000-nél többen voltak, melly bál házban az ő Felsége neve, és képe fényesen *illuminálva* voltak. — A' *Krakau* Magistratus, az egész város ki-világosítása végett rendelést tévén, minden házok *illuminálva* voltak, mellynek alkalmatosságával a' városban *illuminált* külömbkülömbféle gondolatokat lehetett szemlélni. A' többek között egy helyet, a' Hor. III. Könyv. XIV-dik Odájából e' volt ki-világosítva, melly is közönségesen nagy kedvességet nyert magának:

*Hic dies vere mihi festus, atras
Eximet curas: ego nec tumultum
Nec mori per vim metuam, tenente
Caesare terras.*

Volt Major B. *Tauferer* a' Frantziákhoz által szökvén, Olasz Országban ellenünk egy szabad sereget vezérelt vala, de ottan a' miéinktől elfogattatván, ide Bétsbe hozatott vala rabságra, ki is véghez vitt gonosz tselekedeteiért, a' mai napon, reggeli heted fél órakor, a' *Schottások* kapuja előtt való mezőn, a' salétromos kemenczékkel által ellenben fel-ásatott akasztó fán, végezé el a' maga életét.

Hadi Történetek.

A' Frantziák Olasz Országban fekvő táboroknak, egy jó darab időtől fogva való meg-erösse-

dései, és a' *Turini* Udvarnak, az ellenséggel immár tudva lévő meg-egyezése, a' Cs. K. tábor commandirozó Generáljának, a' Maj. 10-kén *Formigároból* küldetett tudósítása szerént, arra adtának alkalmatosságot, hogy az Olasz Országban imitt amott fekvő truppait magához öszve hívván, azok által Olasz Orzágnak bátorságban való meg-maradhatását a' mennyiben lehet ki-elközölhesse. — A' *Piátzentza* mellett Gen. *Liptay* alatt fekvő truppok, és az ellenség között Maj. 7-kén tartatott tsatában, a' mi vitézeink jó magok viseleteik által, az ellenség nemcsak hátrálni, hanem a' felett *Godognot* is nagy kárával odahagyni kényszerített, egy rakás fogoljaikon kívül 6 ágyuit is a' mi vitézeink el-vévén töltek; de minthogy az ellenség csak hamar az utánn, nagy számból álló truppokat nyert a' maga segédelmére, mellyekkel könnyen elé nyomúlhatott volna, a' mi commandirozó Generálunk, *Pizzighe-tone*, *Casal Maggiore*, és *Crémonai* posztoknak bátorságban való meg-maradhatások iránt szükséges rendeléseket tett, hogy a' környülállásokhoz képest, az ellenség táborának további mozgásait szemmel tartván, magát őllyan állapotba helyheztethesse, hogy a' *Mántuai* erősség, az ellenség ellen elegendőképpen legyen bé-fedezve.

Az Olasz Országban fekvő Cs. K. tábornak meg-erössítésere ki-rendelt, és utnak indúlt truppok közül, egy osztály már meg-érkezett, a' többek is az oda való meg-érkezéseket naponként mind inkább közelítettik.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* Apr. 29-kén költ levelekből azt olvassuk, hogy azon tudósításaik, mellyeket *Spanyol* Orzágból vettenek, azt hirdetnék, hogy a' *Spanyolok*, *Frantziák*, *Hollandusok*, a' *Törökökkel*, és az éjszaki Hatalmasságokkal valamelly alliantz-

ra léptenek volna, de azon hirnek tökéletes hitelet adni még nem lehet.

Az Algíriaiak, az Anglusoknak azért izenteknek hadat, mivel Admiral *Waldegrave*, Nemesis nevezetű fregattát, és a' Frantziáknak más két hajóikat, az ő ki-kötő helyeikben el-vették.

A' Frantzia revolutioról ismeretes *Alexander Lameth*, a' *Portlandi* Hertzegtől olyan rendelést vett, hogy *Anglia* határait azonnal el hagyja.

Az Anglusok Garnisonja a' *Jó-reménység Fokánál* 4000 emberekből álló, holott két hadakozó hajói is vagynak. — Az Anglusok nem régiben sok pénzre tettenek szert. — A' *Gibraltari* Generál *Rainsford* Londonban vagyon, a' nap nyugoti Indiáról pedig, Generál *Williamson* érkezett meg oda. —

A' *Londoni* tudósításokból olvassuk azt is, hogy a' *Pellew* Kapitány hajói közül, a' Frantziáknak *la Virginie* nevezetű szép, 18 és 19 fontos 44 ágyukkal meg-rakott hajója, mellyen 340 emberek voltanak, és a' mellyet Kapitány *Bergert* commandirozott, mintegy 2 órákig tartott kemény ütközet után, a' mellyben a' Frantzia Kapitány magát derekasint viselte, az Anglustól el-vétegett. A' benne el-esettek száma 15, a' meg-sebessittettek pedig 27-re megyen. — Az *Angliai* hajókon egy ember se esett él. — A' *Londoni* tudósításból olvassuk azt is, hogy a' Frantziáknak gabonával, és lisztel meg-terhelt hajói között hatot, és ezeken kívül egy 22 ágyúval meg-erössített *la Robuste* nevezetű hajójokat, mellyek *Brestiából* nap kelet felé igyekeznek vala evezni, az Anglusok töllök szerentsésen el-vették.

Parlamentalis dolgok.

A' hadi költségeknek ki potolása végett, a' többek között az *Angliában* találtató kutyákra is taxát akarván vetni, a' felett nagy lárma esett, és az az iránt szolló *Bill* a' Parlamentumban há-

rom hónapokig félre tétettetett. — Ezen *Billnek* *Dent* Úr különösen nagy pártfogója lévén, ellene *Sheridan* nagyon ki költ, azt mondván: „Hogy valamire taxát vessenek, a' tsak azon Ministereknek a' kötelelességek, a' kik az el-kerülhető hadra is taxát szedni-scl, szükségesnek tartják; hogy pedig kegyelmed a' taxa systémáját mennyiben erti, a' mostani *Bill* azt elegendőképpen megmutatja. — Ezen *Billnek* tulajdonképpen, annak kellene a' tzeljának lenni, hogy a' föld népéről, azon rofzsz háritatnék-el, a' melly a' sok kutyának tartásokból háromlik réájok. Ő pedig (*Sheridan*) azt tartja, hogy a' kutyák, a' magok Uraikat, és azoknak jószágaikat gyakorta sokkal jobban őrizik, mint sem azok, a' kik a' végett a' Statustól fizettetnek, melly szerént a' fejjebb említett *Billnek* semmi helye nem lehetne; mivel hogy a' szerént mindennek szabad lenne, az őllyan kutyákat, vagy meg-lövöldözni, vagy akárkinek a' maga hafznára fordítani, a' mellyektől taxa nem fizettetik. — Ha ezen fundamentomos állítás pedig más taxákra is ki-terjedne, abból a' lenne, hogy egyszer valakinek a' jutna ezibe, hogy azokra az emberekre is taxát kell vetni, a' kik porozott fővel járnak, a' kik pedig az arra vetett taxát meg nem fizetik, azoknak is a' legyen a' sorsok, mint a' taxás kutyáké. Azon érdeemes, velünk egyesült személyeknek kutyáikat pedig agyon verettetni (*h*), a' kik a' nap nyugoti Indiában, a' vallásnak meg-tartása, és az ottan való jó rendnek bé-hozása végett őllyan hivségesen hozzánk kaptolták vala magokat, a' leg nagyobb igasságtalanság vólna a' világon. — A' kutyák ellen való őllyen dühösség pedig, tsak a' kutya kort, és majorenniséget ért kutyákra terjedhetne ki; azt pedig kitsoda határozhatja-meg, hogy e', vagy ama kutya millyen vén, hanemha,

(h) A' Jamaika szigetében lévő kutyákra tzeloz, a' mellyek az ellenség ellen igen különös, és jó szolgálatot tettek vala.

valaki a' kutyáknak nemzettségekről, fajtáiról, és idejeokről való *Regestrumot* vitt volna valaha? Hogyha pedig a' Status, tsak ugyan a' kutyákra való taxa fel-vetésit találná kivánni, ő (*Sheridan*) jobbnak tartaná azt, az embereknek egy bizonyos *Classissára* vettetni. — *Penton* ezekre azt mondotta, hogy ő úgy gondolja, hogy a' kutyákra vetendő taxát, nem a' kutyák nagyságához képest fognák mérsékelni, külömben az ő kutyája, melly a' *Parlamentum* előtt is igen isméretes, valami egy fontal bizonyoson többet nyomván, mint *némellyek*, a' szerént néki az egész Országban, mindeneknél leg nagyobb vámat kellene fizetni. Ezekre *Courtney* Úr azt mondotta: „Én azt gondolom, hogy *Dent* Úr, a' ki ezen *Billnek* olyan pártfogója, azon kutyákra tzelez, a' mellyek a' Izegegy juhokat széljel szokták szaggatni, és hogy talám ő is *Pythagoreus* volna, kinek értelme szerént valaha ő is Allot volt. — *Pittnek* is a' taxát bé hozó azon tárgy fel-adása nem egészfzen tetzven, hogy a' szükséges segedelem adásában, más módot találjanak fel, azt jobbnak tartotta lenni. Melyre való nézve ő azt *projectálta*, hogy a' *Kints Tárház* segedelmére nézve; a' közelebb jövő 1797-dik efszendőre, állittassék-fel egy *Lotteria*.

Az Apr. 28-kén tartott ülésében a' *Parlamentumnak*, *Sheridannak* azon fel-adását folytatták, a' mellyben azt kívánta meg-visgáltatni, hogy napnyugoti Indiában, a' háborút miképpen folytatták. Mellynek alkalmatosságával, a' *Ministerek* részére *Dundás* Úr hoszfzason való ékesen szollással élt, mellyben azt igyekezett megmutatni, hogy ámbár a' *Ministerek*, sok kedvelen történeteket nem hogy meg akadályoztathattanak volna, de azokat még tsak által se láthatták előre; de még is ők a' magok kötelességeiknek minden részben eleget tettek. — A' háborúnak legelső kezdése alkalmatosságával is, igen kevés erővel *Tabago* szigetit meg-véven, az ellenségnek az utolsó békesség kötésnek szükséges voltán kívül, semmi egyéb nem maradt a' keziben. Ezen

győzedelmet, a' *St. Pierre és Miquelon* meg-vételei követték nyomban. — 1793 végivel, a' *Sir Charles Grey*, és *Sir John Jovis* vezérléseik alatt, egy nagy fel-fegyverkezett nép küldtetten ki, azon sereg vitézei, sokkal többet vittének véghez, mint sem a' mennyit az ember töltek várhatott volna. És ámbár *Sir Charles Grey* a' holtszason és keményen folytatott háború miatt, kívánta légyen is az Angliába való visszmenetel, de még is, azt nem tselekedte, hanem *Táboránál* maradván, a' maga vitézségét, *St. Domingo* meg-vétele borostyán kofzorújával ékesítette-meg, a' hová ő tsak 4 Regimentet küldött vala. — Az 1795-dik beli nyáron, napnyugoti Indiában, olyan nagy Expeditióhoz kellett volna nyulni, mellynek végbe vitelire leg alább is 27000 ember kivántatott. De a' *St. Vincent* szigetiben, és *Luciaban* lévő inségek, a' Hollándusoknak a' Frantziák által lett meg-vétetéseik, és az Országok külömbkülömbféle tartományyaiból való öfzve huzásabéli nehézségek, mind azoknak a' meg-kivántatott Truppoknak, a' *Yorki* Hertzeg szárazon lévő táborára való várakozás, más egyéb akadályokkal egyetemben azt okozták, hogy *Novembernek* 10-kénél hamarább útra indúlni kéfszen nem lehettenek, és akkor is útjokban a' velük ellenkező széltől nem kevésbé akadályoztatának. — A' fennebbeken kívül, egyebeket is sokakat elé számlálván *Dundas* a' maga 4 $\frac{1}{2}$ órákig tartó beszédében, mind azokkal *Shéridán* meg nem elégedett, hanem azt hitte, hogyha némelly *Documentumok* elé adattatnának, azokban a' *Ministerek*' bé-panaszlásokra elegendő okok találtatnának, mellyre való nézve sokféle *Resolutiókat* adott elé, mellyek közül némellyeket helyben hagyának, másokhoz pedig azért nem nyúltnak, mivel azok a' *Cabinét* titkait fel-fedezték volna. — A' külömbkülömbféle pappirosoknak fel-olvasásokkal az időt éjtzakai 12 óráig töltették el.

Batáviai Respublika.

Az ezen hónapnak 3-kán költ *Hágai* levelek azt írják, hogy az oda való vólt Helytartó vagyonaival még mind *executive* bánnak, és minekutánna holmi fel-kelhető egyetmássait, kotyavevényen el-adták vólna, azon nevezetes Hertzegi, úgy neveztetett régi Udvar*t* (i), az *Orániai* örökös Hertzeg Lakhelyét, minden hozzá tartozandókkal együtt, a' Frantzia respublika követinek Lakhelyül ajándékozták, minthogy a' leg utolsóbb Hollandiai Ministerek is *Blaaw*, és *Meyer*, *Párisban* hasanló épületet nyertenek ajándékban. — A' fennebb meg-nevezett levélnek tartása szerént, a' projectált *contra* revolutiónak minden külömbkülömbféle hireire nézve, a' Respublika a' *Londoni* Ministeriumra, nevezetesen pedig *Pittre* nagyon neheztelt, és ezen hónapnak 2-kán tartatott nemzeti gyűlésben is erőssen befzéllett ellene. — A' *Batáviai* igazgatásnak mostani módiját, mivel a' *contra* *revolutiót* munkálkodott bünösökkel, a' kiknek számok nem igen kevés vólt, és a' kik

- (i) Azon régi Udvar*t*, mellyet a' Belgák *Het Oude Hofnak* neveztenek vólt, az első *Vilhelm Hertzeg* fja, *Hertzeg Fridrich Heinrich* birta vala, a' ki azon helyre, igen fényes épületet rakatott, annak háta megé pedig, az édes anyja, *Hertzeg Koligni Luisa* számára, építetett vala egy gyönyörűséges szép kertet, a' honnan az a' kert, mind eddig meg-tartotta vala azon nevezetét, hogy a' *Hertzeg aszszony* kertje. — Az *Angliai Király*, III-dik *Vilhelm* meg-halálozása után pedig, a' *Prussziai Király*, és *Orániai Hertzeg* között tartatott *divisionalis tracta* szerént, azon kert a' *Prussziai Királynak* jutván, annakutánna azt mindég a' *Prussziai követ* laktá, míg a' mostani *Helytartó*, V-dik *Vilhelm*, 1767-ben, a' *Prussziai Király* testvérét feleségül vévén magának, annak alkalmatosságával ajándékozta el azon régi kertet, a' *Prussziai Király*, II-dik *Friedrich*.

lassan lassan mind el-botsáttatnak, a' véllek való gyengén bánásért, és az Országglást folytatók előre való látásokra nézve, igen ditsérik. — *Ant-verpiából* azt írják, hogy *Holsteini* Báró *Stael*, a' *Svékusok* királyának, a' Frantzia respublikánál lévő követe, *Párisból* oda ment volna.

A' National Convent azt határozta meg, hogy minden Provintziákhoz egy circularist küldjen, mellyben a' jelenvaló esztendőben folytatandó háborúra, az ármadiák tartásokra 60 millió forintokat kérjen, mellyeknek meg-adásokat három idő szakaszokban tellyesítsék, u. m. *Juniusnak*, *Septembernek*, és *Decembernek* első napjaikon, melly summa fel-hajtása módjának ki-találását a' Provintziákra bizza a' Convent. — Azt is meg határozta, hogy 6 hónapokra, két Bataillon számára, elegendendő számból álló házokat vegyenek ki a' gyalogság számára, hogy azok *Hágába* bé-szálhassanak; és minden féle szükséges dolgok iránt, olyan előre való rendeléseket tegyenek, hogy a' jó katonáknak, ilyen drágóság idején, semmiben is fogyatkozások ne legyen. — Mint-hogy az Angliai Ministerium, a' közelebb múlt esztendőben meg-tiltotta vala azt, hogy valaki *Hollándiába* a' maga adósságát meg-küldje, következésképpen a' *Hollándiai* polgárok, a' magok töke pénzeiknek semmi interessét, vagy más akár-mi egyéb nevezet alatt lévő *Praetensioikat* nem vehették, arra való nézve ök is azt kívánták, hogy se *Nagy Britanniába*, se pedig *Irlándiába*, senki is semmit se fizessen. *Parium, par debet esse ratio*. Melly kívánságok a' *Hollándiai* polgároknak, egy 6 személyekből álló Commissionak meg-főntolása, meg-hányása vetése végett, által-adattott. — Frantzia Polgár és Minister *Noel*, a' nemzeti gyűlés Praessessével *Bükerrel*, a' közelebbről esett Olasz Orzági ütközeteknek mi vóltakról való tudósittást örömet közlött. — A' Frantziák éjszaki ármadiájok fő kvártélyá *Utrechtbe* tétetett által, és Gen. *Bournonville* ottan vagon.

Hogy a' mi trupjaink közül, a' határ szélek felé, hány ezer ember induljon utra, azt rövid

idő alatt meg fogják határozni. Némellyek úgy vélekednek, hogy azon truppok, mind öfzveséggel 22 vagy 23 ezer emberekből fognának állani. Az örökös Helytartó Hertzeg jofszágainak *Administratioja* állapotja iránt, 8 napok alatt fog végső határozás tétettetni.

A' *Hágai* 5-dik Májusi levelekből olvassuk, hogy az oda való respublika, a' *Prufzszusoknak*, *Hafzszusoknak*, és *Hannoveranusoknak* nagy készülleteik miatt, nem zsákkal ijedett meg, mellyre való nézve a' mostan folyó hónap 2-kán tartott nemzeti gyűlésben, a' felett igen eleven tanátskozásokkal éltenek. — Polgár *Blok*, azt a' vezedelmet terjesztette a' nemzeti gyűlés eleibe, a' mellytől, a' Prufzszustól, az örökös Helytartó helyre való állítására való nézve lehetne tartani. És minthogy *Westpháliában*, és a' respublikának más egyéb szélein, 60000 *Hafzszusokból*, *Hannoveranusokból*, *Braunschweigiakból* álló truppok húzattatnának-öfzve, azt adta fel, hogy igen jó volna arra nézve egy Commissiót rendelni-ki, a' melly a' respublika meg-öltalmazása állapotját meg- vizsgálván, a' mi abban igazittani való volna azt jelentené meg, a' nemzeti gyűlés pedig, a' hazának belső ellenségei ellen, a' leg hathatósabb eszközöket igyekezék fel-találni, a' mellyek azonnal decretáltattak.

Olasz Ország.

A' *Piémonti* határ szélekről ezen hónapnak 2-kán küldött tudósittások szerént, a' *Frantziák* Generálja *Buonaporte*, és a' *Piémonti* vezér *Dela-tour* között Apr. 28-kán kötött fegyverfzűnés iránt kötött fözvettségnek, e' következő fel-tételei vóltanak: 1) Azon naptól fogva, mellyben az alább irt fel-tételek bé-tellyesednek, a' két hatalmasságok között a' végső békesség meg-kötése végett tartatandó tracták után 15 napokig, az *Olasz Országban* fekvő *Frantzia* tábor, és a' *Sárdiniai* Király tábora között, mindenféle ellenséges tselekedetek fzűnjenek meg, és *Coniba*, úgy

Alexándriába is, Apr. 28-kán a' Frantziák száljanak bé, mig *Tortona* is mentől hamarább lehetne, de leg feljebb Apr. 30-kán nékiek által-adattathatnék. — *Alexándriából* a' Frantzia tábor addig ki nem mégyen, mig *Tortona* nékie által nem adattatik. 2) A' Frantzia tábor, a' miket elfoglalt, mind azoknak birtokában maradhassan. 3) *Coni* és *Tortona* mindenféle hadi eszközökkel, és élésre tartozó dolgokkal egyetemben a' Frantzia tábornak adattassék által. 4) A' Frantzia truppok *Válenzánál* a' *Pó* vizén keresztül mehessenek. 5) A' mitsoda tiszteket és követeket, stafétákat, a' Frantzia Generális *Párisba* akar küldeni, azoknak a' leg rövidebben vezető utann menni szabadságokban légyen. 6) Mind azok a' truppok, mellyek a' *Sárdiniai* Király zsöldjén, és az Olasz Országai tábornál vagynak, a' fegyverszűnésnek jussával élhessenek. 7) *Céva* minden hadi eszközeivel, és élésre tartozó dolgokkal egyetemben, a' Frantziáknak által adattatván, a' benne lévő őrizet *Piémontba* mennyen. 8) *Coniban*, *Tortonában*, és *Cévában* található hadi eszközökről, és élésre tartozó dolgokról egy *Inventarium* készítettessék, mellyekről a' *Sárdiniai* Királynak, a' Frantzia reszpublika fog számot adni. Ezen fel-tételeknek pedig, *Latour* Gener. Lieutenant, *Costa* Obester, és fő hadi vezér *Bounaporte* irták vala a' magok neveiket alájja.

Az Apr. 30-kán költ *Crémónai* tudósítások szerént azon hónapnak 10-kétől fogva tartott tsatáiban a' Frantziák el-estyeikben is ugyan, de főképpen meg-sebessitetjeikben igen nagy kárt vallottanak. *Ventimigliából* Apr. 22: azt írják, hogy Frantzia Országból, az új truppok, mindég mennek a' táborhoz.

Frantzia Ország.

A' *Spanyol* követ a' *Párisi* Directoriummal gyakor izben tractálván, némellyek úgy vélekednek, hogy a' Directoriummal való tractálásának tárgya, vagy a' *Spanyolok*nak az *Anglusoktól*

váló el-szakadása, vagy pedig a' közönséges békességnek helyre állítása lészzen. — A' békességnek kívánása egész Frantzia Országban közönséges, és a' szükség felette nagy lévén, az Olasz Országban nyert győzedelemnek hírének is, a' miatt nem nagy örömmel vették:

A' nyakakat el mettetett *Valaze*, *Pethion*, *Carra*, *Buzot*, *Brissot*, és más Deputátusok özvegyeiknek kérésekre, a' kik magok gyermekeikkel egyetemben a' leg nagyobb szegénységben élnek vala, 2000 liv. álló pensió rendeltetett. Azon nevéről is igen isméretes *Payne Thamás* a' ki a' maga hazáját, *Amerikát* el-hagyván, *Angliába* ment vala, hogy a' maga maszlagos beszéde magvát ottan is el-vesse, észre vévén a' sáfrány illatot, ne hogy fel akasztassék, mint az utána a' képével történt vala, *eripenate fugam*, onnan elébb állott, ki is onnan Frantzia Országba meg-érkezvén, ottan két kézzel fogattatott, és polgári just nyert magának, a' ki ámbár Frantziául nem tud vala is, még is a' Frantzia törvény tévők száma közé számláltatott vala. Minthogy pedig ő nem a' gyilkolók részén vala, és azt állította, hogyha a' Szerentsétlenül járt XVI-dik Lajos Király *Amerikába* fogna számkivetésbe küldtetni, a' néki elegendő büntetés lenne, a' miatt a' vért szomjúhozóknak, hozzája való hajlandóságokat elveztetette, és az egész polgárságtól egészen elfelejtetett vala. Már most valami *politico-profesziazai* munkájával állott elé, mellynek ez a' tiulusa: *Decadence et Chute de Systeme de Finances de l'Angleterre*; és a' mellyben azt kívánta megmutatni, hogy az *Angliai* finanzia ma hólnap rövidséget fogna szenvedni. — Ezen munkáját, *Lanthénas* Deputatus által Frantzia nyelvre fordittatván, a' közelebb múlt hónapnak 27-kén, az 500 személyekből álló Tanátsnak Anglus, és Frantzia nyelven bé adta, melly iránt *Desfermont* olyan bizonyossá való tételt tévén a' Tanátsban, hogy azon munka meg-érdemlené, hogy akármelly finantziát jól értőtől meg-olvastassék, azt végzette

arra a' Tanáts, hogy azon munkának Frantzia nyelvre lett által fordittása, a' respublika költségén ki-nyomtatván, a' nyomtatványok, a' Tanáts tagjai között osztogattassanak-ki.

A' Directorium azt határozta-meg, hogy az egész Frantzia tábornál lévő minden vitézek' zsoldjaiknak fele, kész pénzül, fele pedig mandátokkal fizetessék-ki, a' melly azonban még eddig meg nem történt; és minthogy a' mandátokat se akarja senki is el-venni, annak rövid idő alatt nem igen jó következése fog lenni.

A' Párisi levelek azt is írják, hogy a' Spanyol Király olyan reménységben vólna, hogy az ő gyermekei közül valamelyeiket, a' Frantzia nemzet magának cónstitutionalis királyúl fel-fogná venni, bé tellyesédiké reménysége avagy nem? azt a' következő idő mutatja meg. — *Le Gardien de la Constitution* nevezetű Journálban az iratik, hogy á' Directoriumnak *Lareveillere* nevezetű tagja, a' maga hivatalát le akarná tenni, és hogy helyibe nem *Sieyes*, hanem *Camus* vállaltatott vólna. — Generál *Hoche* Párisba menni váratik. — *Defermonts* az 500 személyekből álló Tanátsban azt adta-fel; hogy a' mandátokra két szároz stempelt kellene nyomni, mellyek közül egyik azt példázná, hogy egy polgár, a' *Minerva* keziből, a' ki a' vizsza vonás fákjáját lábaival tápodja, miképpen vészti el a' respublika pénzt, a' másik pedig *Cérest* szemléltetné, a' ki, a' maga hivatala szerént való munkájának végbe vitelire egy polgárt fel-vévén, ez, a' respublika új pénzt, a' *Cérestől* adando portékaért miképpen adja tserében.

Elegyes Tudósítások.

Basiléából Maj. 5-kén azt írják, hogy a' *Piémontból* *Genf*be ment tudósítások szerént, a' fegyver szünés fel-tételei szerént, *Coni* várát a' *Frantziáknak* által adták vólna. — A' *Véseli* tudósi-

tások szerént Minister *Bärthelemy* a' maga ottan lévő baráttyait, az iránt tette bizonyossá, hogy a' *Rénus* mellyékin lévő fegyver szünés felmondott volna. — A' *Párisi* levelek szerént a' *Charlotte* nadrága és lájblija, mellyek akkor valának rajta, mikor a' nyaka eltiltatott vala 26 louis'dorakon adattattak-el. — *Máintzból* tsak azt írják, hogy ottan nagy készülétek tétettetnek, 's készülnek a' táborba való menetelre. *Dünourierről* azt beszélnek, hogy ötet az ifjú *Orléáni* Hertzeggel, *Piémont* határ szélein külömbkülömbféle helyeken látták, midön a' Frantziák előnyomultanak volna. Két Frantzia emigransok is *Conitól* nem messze egy faluba látták ötet. De mihelyt észre vette, hogy a' Frantziák *Mondovinál* vagynak, ő is azonnal eblábált.

A' *Máintzi* Maj. 10-kén költ tudósítás szerént, ottan a' fegyver szünés felmondásáról semmit nem tudnak, még is igen sok truppokat látnak *Hundsrüchen* felé menni. A' Császári seregek az ottan való környéken három helyre szállanak táborba, u. m. *Alzei*, *Stromberg*, és *Kaiserslauternél*, három táborok pedig az alsó *Rénusnál* telepednek-le. Minden készen áll, tsak egy szó kell, 's lesz az utánn munka. — Ugyan tsak *Máintzból* írják azt is, hogy a' Frantzia truppok is *Germersheim* és *Landau* felé elé nyomultanak volna.

Magyar Ország.

In mortem Viri, omnibus bonis Desideratissimi, *Basilii Alexovits*, Ordinis Monachorum S. Pauli Primi Eremitae Presbyteri, AA. LL. et Philosophiae Doctoris, et in Regia Hungarica Studiorum Universitate Oratoris Sacri, Pestini die 2-da Aprilis A. labentis MDCCXCVI pie in Domino defuncti.

E L E G I A.

Ergo Te quoque? crudelis fera, barbará, dura,
Mors rapuit, Patriae Lumen, et Ecclesiae!

Flendum est: torrentes lacrimarum fundere dignum,
 Et justum, tali pro moriente Viro!
 Ister, finde alios fauces; spatiosior alter
 Alveus ut sit: aquas non capit iste novas.
 Occidit heu! commune Bonum! Vir Amabilis, atque
 Principis in Regno vera columna Scholae.
 Vir pietate, fide, calamo, fervore, polique
 Doctrina praestans, et simul ore potens.
 Quem Deus e raris dedit Oratoribus unum,
 Qualem Rostra diu non habuere sacra.
 Eloquium Ille suum Morum probitate verendum
 Fecerat, ut quisquam vix ratione pari,
 Amplius hoc studuit Scriptis extendere doctis,
 Et solidis Meritum, dogmata vera tuens,
 Tot dotes faciunt, ut non inglorius Ipse
 Occiderit; titulis, officiisque gravis.
 Non secus hae tanti sunt publica causa doloris,
 Quae flentant quemvis pondere, vique sua,
 Famaque cum fuerat lacrimosi nuncia Fati
 Dedita, non Pestum, Budaque tristis erat.
 Ast, ubicunque fuit jam notum, (et ubi fuerat non
 Notum, dic?) clarum Nomen in Hungaria;
 Ingentem civit moerorem, corque Bonorum
 Jacturam tantam quaestibus omne gemit.
 Illum deplorant amissum altaria Mystam,
 Et deflorescens Religiosa cohors.
 Illius extincti turbatur morte Juventus,
 Quae facilis Vivi pendula ab ore fuit.
 Percipit hinc etiam Doctorum turba dolorem,
 Quae flens Exanimi solvere Justa parat.
 Discipulus pariter, quem prima Elementa docebat
 Sermonis Latii, lugeo moestus Ego.
 Dumque volo heu! funus comitari Carmine nostro,
 Delet Opus gemino lumine gutta cadens.
 Sed frustra luctus sunt omnes: Ille abeundo, est
 Angelici factus portio grata Chori.
 Illi certa salus: nos mansit cura Salutis.
 O! Curemus eam, dum licet, atque vacat,
 Omnia sub Victricis enim jura, atque statuta
 Mortis eunt: celeri tempore Vita fugit.

Dum sumus in meta, et nobis vigilare videmur;
 A tergo insidians injicit illa manus.
 Cogit et exsanguis ad coelum tollere vultus;
 Unde suum Donum, qui bene vixit, habet.
 Hoc tenet hic jam Vir! fletus gemitusque quiescant:
 Sufficiet Pietas Manibus ista piis.
 Non lacrimas poscit, Pario non marmore claudi
 Optat, sed memori corde, Juventa, tuo.
 Hoc etiam quamquam sane mereatur, et illas:
 Mensque sit in tumulum testificanda simul.
 Atque ideo, si dulce tibi est, ornare Sepulchri
 Marmor, ei tales fixeris aere notas.

CORPVS. ALEXOVITS. BASILII. HIC. CON-
 DITVR. EIVS.

QVI. VOLTERE. TVVS. MALLEVS. VNVS.
 ERAT.

QVI. VERBIS. LIBRIS. EXEMPLIS. ESSE. STV-
 DEBAT.

VERVS. PAVLINAЕ. RELIGIONIS. HONOS.
 IN. QVO. TANTVS. HOMO. VIVAT. SVNT.
 CORDA. PIORVM.

PANTHEON. AETERNVM. MILLIA. MILLE.
 ANIMI.

Scripsit *Michael Tertina*,

in Regiae Magno-Varadinensis Academiae,
 Archi-Gymnasio Humaniorum Lit. Profess.
 Pub. Ord.

* * *

NB. A' közelebb ment Kurirnak 641-dik lap-
 ján találtato ezen két szokat: *National Co vent*:
 ne sajnálja a' jó olvasó *Directoriumnak* olvasni.

D. D. S.